

Belediyelerde ecrimisil alınmaması sonucu kamu zararına neden olunmasında mali sorumluluk mali hizmetler birimi ve yöneticisine aittir

belediye başkanının sorumluluğu belediye gelirinin elde edilmesinde ve muhasebeleştirilme sinde görevli birimi ve kamu görevlisini görevlendirme ve yetkilendirme ile sınırlıdır Dolayısıyla belediye başkanının 5393 sayılı Kanundan doğan, belediye gelirini takip ve tahsil görevi, 5018 sayılı Kanun hükmü uyarınca mali hizmetler birimi ve anılan birimin yöneticisini görevlendirmekle yerine getirilmiş olur Mali hizmetler birimi müdürü veya yöneticisi ise bu bağlamda gelirin elde edilmesinden takibinden ve tahsilinden görevli ve yetkili bir kamu görevlisi olarak sorumlu olur Özetle ecrimisil alınmaması sonucu kamu zararına neden olunmasında mali sorumluluk mali hizmetler birimi ve yöneticisine aittir

Kamu İdaresi Türü Belediyeler ve Bağlı İdareler sayıştay kararı

Yılı 2015

Dairesi 6

Karar No 387

İlam No 60

Tutanak Tarihi 3.11.2016

Kararın Konusu Vergi Resmi Harç ve Diğer Gelirlerle İlgili Kararlar

Belediyenin Tasarrufu Altındaki Taşınmazlardan İşgal Edilenlerden Ecrimisil Alınmaması.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediyenin yetkileri ve imtiyazları" başlıklı 15'inci maddesinde; belediye mallarına karşı suç işleyenlerin Devlet malına karşı suç işlemiş sayılacağı ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 75'inci maddesi hükümlerinin belediye taşınmazları hakkında da uygulanacağı belirtilmektedir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "Ecrimisil ve tahliye" başlıklı 75'inci maddesinde,

"Devletin özel mülkiyetinde veya hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmaz malları ve Vakıflar Genel Müdürlüğü ile idare ve temsil ettiği mazbut vakıflara ait taşınmaz malların, gerçek ve tüzelkişilerce işgali üzerine, füzuli şagilden, bu Kanunun 9 uncu maddesindeki yerlerden sorulmak suretiyle, idareden taşınmaz ve değerlendirme konusunda işin ehli veya uzmanı üç kişiden oluşan komisyonca tespit tarihinden geriye doğru beş yılı geçmemek üzere tespit ve takdir edilecek ecrimisil istenir.

.....

İşgal edilen taşınmaz mal, idarenin talebi üzerine, bulunduğu yer mülkiye amirince en geç 15 gün içinde tahliye ettirilerek, idareye teslim edilir."

denilmektedir.

Hazine Taşınmazlarının İdaresi Hakkında Yönetmelik'in "Ecrimisilin tespit ve takdir edilmesi" başlıklı 85'inci maddesinde,

"(1) (Değişik:RG-10/4/2011-27901) Hazine taşınmazlarının kişilerce işgale uğradığının tespit edilmesi hâlinde, tespit tarihinden itibaren onbeş gün içinde "Taşınmaz Tespit Tutanağı"na (Ek-8) dayanılarak, tespit tarihinden geriye doğru beş yılı geçmemek üzere bedel tespit komisyonunca ecrimisil tespit ve takdir edilir.

(2) (Değişik:RG-10/4/2011-27901) Ecrimisilin tespit ve takdirinde; İdarenin zarara uğrayıp uğramadığına ve işgalcinin kusurlu olup olmadığına bakılmaksızın, taşınmazın işgalci tarafından kullanım şekli, fiili ve hukuki durumu ile işgalden dolayı varsa elde ettiği gelir, aynı yer ve mahalde bulunan emsal nitelikteki taşınmazlar için oluşmuş kira bedelleri veya ecrimisiller, varsa bunlara ilişkin kesinleşmiş yargı kararları, ilgisine göre belediye, ticaret odası, sanayi odası, ziraat odası, borsa gibi kuruluşlardan veya bilirkişilerden soruşturulmak suretiyle edinilecek bilgiler ile taşınmazın değerini etkileyecek tüm unsurlar göz önünde bulundurulur. İşgalin şekli, Hazine taşınmazının konumu ve taşınmazdan elde edilen gelir gibi unsurlar itibariyle asgari ecrimisil tutarlarını belirlemeye Bakanlık yetkilidir.

(3) Kiraya verilen, irtifak hakkı kurulan veya kullanma izni verilen taşınmazlarda sözleşmenin bitiminden sonra kullanımın devam etmesi hâlinde, varsa sözleşme veya resmî senetteki hükme göre işlem yapılır. Aksi takdirde işgalciler hakkında ecrimisil tespit, takdir ve tahsilatı yapılır.

(4) Hazinesinin paydaşı olduğu taşınmazların işgali hâlinde, Hazine payına tekabül eden miktar esas alınarak ecrimisil takip ve tahsilatı yapılır.

(5) Bakanlık, uygulamada birliği sağlamak amacıyla, ecrimisilin tespit ve takdirine ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

hükmü yer almaktadır.

Söz konusu mevzuat hükümlerine göre belediyenin tasarrufu altındaki taşınmazlardan işgal edilenlere ilişkin olarak ecrimisil alınması ve tahliye işlemi yapılması gerekmektedir.

Belediye tarafından ecrimisil alınmayan yerlere ilişkin olarak belediye yetkilileri tarafından 03.02.2016 tarihinde tutanak tutulmuştur. Söz konusu tutanakta aynen;

“ 03.02.2016 tarihinde Sayıştay denetçileri gözetiminde mevkiinde belediyemizin tasarrufu altında bulunan alanları fuzulen işgal eden işletmelere ait taşınmaz tespit tutanakları tanzim edilmiş olup, bunlara ilişkin tutanaklar ve ecrimisil listesi ektedir.”

denilmektedir.

Sonuç olarak, ...Belediyesi tasarrufunda bulunan ... mevkiindeki alanları işgal eden işletmelerden ecrimisil bedeli alınmaması sonucu TL kamu zararına neden olunmuştur.

Ancak bu tutardan;

... TL'sinin ... Ltd. Şti. tarafından ... TL olarak ... tarih ve ... nolu makbuzla,

... TL'sinin ... Ltd. Şti. tarafından ... TL olarak ... tarih ve nolu makbuzla,

olmak üzere TL'si tahsil edildiğinden ilişilecek husus kalmadığına,

Kalan miktar için herhangi bir tahsilat bildirilmediğinden TL'nin 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 38'inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi gereğince belediye gelirlerini takip ve tahsil etmek görevi bulunan üst yönetici (Belediye Başkanı) ile 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 61'inci maddesi gereğince gelirlerin ve alacakların takip ve tahsilinden sorumluluğu bulunan (Mali Hizmetler Müdürü)'e müştereken ve müteselsilen 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 53'üncü maddesi gereğince hüküm tarihinden itibaren işleyecek faizleriyle ödettirilmesine,

(Üye'un “Bir belediyenin bütçesine ilişkin kamu zararı iki husustan meydana gelmektedir. Birinci husus kamu görevlilerinin mevzuata aykırı fiil ve davranışları nedeniyle belediyenin kamu kaynağında eksilişe neden olunması, ikincisi ise belediye gelirinin toplanmasında görevli ve yetkili

personelinin mevzuata aykırı kusurlu fiil ve davranışı ile kamu kaynağında artışa engel olunmasıdır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Hesap verme sorumluluğu" başlıklı 8'inci maddesi, "Üst yöneticiler" başlıklı 11'inci maddesi, "Gelirlerin toplanması sorumluluğu" başlıklı 38'inci maddesi, "Mali Hizmetler Birimi" başlıklı 60'ncı maddesi ve 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 38'inci maddesinde yer alan hükümler birlikte değerlendirildiğinde belediye gelirlerinin tahakkuk, takip ve tahsil aşamalarında mali hizmetler biriminin görevli ve sorumlu olduğu anlaşılmaktadır.

Bu bağlamda, belediye başkanının sorumluluğu, belediye gelirin elde edilmesinde ve muhasebeleştirilmesinde görevli birimi ve kamu görevlisini görevlendirme ve yetkilendirme ile sınırlıdır. Dolayısıyla belediye başkanının 5393 sayılı Kanundan doğan, belediye gelirini takip ve tahsil görevi, 5018 sayılı Kanun hükmü uyarınca mali hizmetler birimi ve anılan birimin yöneticisini görevlendirmekle yerine getirilmiş olur. Mali hizmetler birimi müdürü veya yöneticisi ise bu bağlamda gelirin elde edilmesinden, takibinden ve tahsilinden görevli ve yetkili bir kamu görevlisi olarak sorumlu olur.

Özetle, ecrimisil alınmaması sonucu kamu zararına neden olunmasında mali sorumluluk mali hizmetler birimi ve yöneticisine aittir.

Bu itibarla, bahse konu kamu zararının oluşmasından dahli bulunmadığından Belediye Başkanı'ın sorumlu tutulmamasına karar verilmesi gerekir." şeklindeki sorumluluğa ilişkin ayrışık görüşüne karşı)

oy çokluğuyla karar verildi.